

FOAIA POPORULUI

Prețul Abonamentului:

Pe un an 2 fl. (4 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. (2 coroane)
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiu

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Măcelarilor nr. 21).

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Apare în fiecare Duminică

Statistică agricolă.

O lucrare de mare însemnătate se plănuiește pentru toamna viitoare în țeară la noi: să se facă o așa zisă „*statistică agricolă*“.

Statistică agricolă e lucrarea, prin care se scoată la iveală și afle, care este starea *economică* a țării, unde e pământul mai bun, unde mai slab, unde el se lucrează mai bine, unde mai prost? care e numărul animalelor în țeară, pe unde sînt soiuri mai bune, pe unde mai rele, cât e numărul lor în asemănare cu întinderea pământului? și altele.

Scopul acestei „*statistice agricole*“ nu este altul, decât a afla, că unde țeara înflorește în privința economiei, și unde e rămasă înapoi, ori pătimește chiar?

Ea se va face așa, că cei însărcinați cu îndeplinirea ei, es la fața locului, din sat în sat, adună pe oameni și-i întreabă, și înseamnă răspunsurile lor, ear' însemnările se trimit căpeteniilor cercurilor, cercurile comitatelor, comitatele la minister, unde apoi pe temeiul tuturor, se face judecata, că adecă cum stă țeara în privința economiei sale, unde merg lucrurile mai bine și unde ar fi poate mai lipsă de ajutor?

Adunarea aceasta a datelor (însemnărilor) se va face repede și de-odată peste țeara întreagă. În zece zile are să fie gata: dela 20 până la 30 Noemvrie în toamna viitoare.

Vom reveni la timpul seu asupra acestei lucrări; deocamdată îndemnăm numai pe poporul nostru, ca fiecare să dea spriginul cel mai bun acestei lucrări, *spunând foarte acurat ficine că ce pământ și ce vite are*, fără să se teamă, că după aceasta o să-i crească poate — darea. Nu acesta e scopul, și nu o să aibă nimic a face cu dările. Preoții, învățătorii și cărturarii noștri, cari cetesc foi și află despre acestea, să binevoască a lămurii tuturor din sat, și celor fără carte, ce va să zică această „*statistică agricolă*“, ca ea la timpul seu bine să iasă.

Eată de ce o cerem aceasta: Datele acelea se vor publica, și atunci noi și cei-ce poartă la inimă binele poporului nostru, vom putea vedea și noi limpede, unde Românii noștri stau mai bine, unde mai rău, cu cari ținuturi ne putem mândri și pe cari le putem deplânge, unde merge bine și unde ar fi mai mare lipsă de ajutor, cu sfatul și cu fapta?

Căci dacă trebuie să avem noi Românii azi o grijă mare, apoi de bună seamă grija de înaintare repede spre o mai bună stare, trebuie se o avem, ear' îndreptări bune poți da și măsuri de înaintare poți lua numai știind acurat unde cum stăm?

Să se împace dar', și până atunci, fiecare Român cu gândul, că n'are să tăinuească nimic din ce are, în fața comisiei ce între 20 și 30 Noemvrie, va face întrebări în privința aceasta.

Un proces fără sfîrșit!..

Este știut, că procesul de presă al Românilor din giurul Turzii, e unul din cele mai interesante din câte s'au pornit pentru adresele de alipire trimise osândiților pentru „*Replică*“. Acest proces a fost de patru ori amînat și abia a cincia-oară pertractat. Sfîrșitul 'i-l cunoaștem: redactorul *Balteș* a fost osândit, ear' scriitorii adresei scoși de sub pîră și lăsați nepedepsiți. Era întăia întemplantare, ca „*bunii*“ patrioți din Cluj să dea o astfel de judecată, prin care să scape din mână „*plăcerea*“ de a pute pune la umbră un atât de frumos număr de Valahi „*râi patrioți*“. — Pe procuror 'l-a durut rău inima pentru aceasta, și a și făcut recurs la Curie contra hotărîrii curții cu jurați, ear' pe Curie se vede că a durut-o și mai și inima, căci a nimicit hotărîrea, rînduind pertractare nouă.

Acușaii sînt după cât știm, Români bravi, oameni mai ales tineri: învățători, preoți, studenți! (Se pot vedea în numărul 5 al „*Foii Poporului*“ din anul de față). S'au purtat bine în fața judelei cercetător, tot așa de bine la pertractarea din 19 Martie, și sîntem siguri, că spre fală are să ne slugească purtarea dinșilor și la noua pertractare. Azi nu mai e Român cel-ce se spărie de o mică osândă, ear' pe acușaii din vorbă fi știm buni Români!

FOIȚA.

Stringendu-'mi mîna...

Stringendu-'mi mîna, m'ai privit
Cu ochi mari de cicoare —
Ah, mîna ta ce caldă e
Și binevoitoare...

Aș vrea să pot s'o strîng mereu,
Stînd singuri, împreună,
Că 'n strînsul ei, așa de viu
Sînt inima ta bună!..

Ear' ochii tîi senini și blînzi
Ca sufletul tîu, dragă,
Aș vrea să pot să-'i tot privesc
Viața mea întreagă!

Căci de-ale lor priviri cumînța
Și dulci și vorbitoare,
In inimă 'mi-a rîsărit
Al dragostei sfînt soare!

Dar' cât de dragă-'mi ești, n'o știi,
Și nici când nu vei ști-o! —
Te-ar minuna iubirea mea
De-ai sta și-ai cumpîni-o!

Că de-aș iubi pe Dumnezeu
Cât te iubesc pe tine,
N'ar ave ceru 'nchinător
Mai bun decât pe mine!...

(„Vatra“.)

Ioan Moța.

Dări de seamă.

VII.

Librăria „*Frații-Șaraga*“.

(Urmare din nr.ii 8. 9. și 11. ai „*Foii Pop.*“ din estan.)

Revenim azi asupra acestei librării, însemnând și celelalte cărți ce au mai apărut într'însa, spunându-ne părerea, pe scurt, asupra fiecăreia.

Nr. 28.

„*Nuvele*“ de Mihail Eminescu.

E destul să însemnăm numele autorului, pentru a înțelege fiecare Român cu cătuși de puțină

pricepere în ale literaturii, că avem a face cu o carte foarte bună. Marele meșter de poezii, mare s'a dovedit și în proză! Nuvelele lui sînt de o frumseță uimitoare, mai ales „*Fetă frumos din lacrimă*“, o poveste, simplă ca și de întemplantări, dar' lucrată, zugrăvită de așa, că rămăi uimit de frumsețile ce afli într'însa, și îndrănesc să zic, că părăche în literatura română nu are, decât doar' pe „*Laceaferul*“ scris în poezie de același măiestru. Nu mai puțin frumoasă e „*Cezara*“, nuvelă de o gingășie nespūsă. Sînt însă scrise, firește, în limbă literară, înaltă, și vor fi pe alocurea cam greu de înțeles de oameni din popor, dar' sînt vrednice să-'ți aduci chiar din altă țeară un tîlmăciu, numai să 'ți-le cetească și lămuirească vorbele ce n'ai fi înțelegînd!..

Nr. 29.

„*Doine și strigături din Ardeal*“ de Victor Onișor,

un volum de 112 fețe de poezii adunate din gura poporului dela noi, și împărțite astfel: „*Dor și jale*“; „*Mustrări și blăstămuri*“; „*Voi-*

Donitele Motilor.

Iubiții noștri frați din Munții-Apuseni, **Motii**, au trimis, la timpul seu, pentru tombola din București două cărți de ciubere și doniți, lucrate cu multă grijă și măiestrie. Fel și fel de podoabe au pus pe ele și le-au împesit cu frumoase ziceri scrise.

Aceste vase au fost mult privite și lăudate în București, unde d-na **Henrieta Sibleanu**, punătoarea la cale a tombolei, le-a așezat spre vedere obștească în loc potrivit.

Cea dintâiu doniță a fost cumpărată de Prea Sfinția Sa **Ghenadie, Episcop al Râmnicului**, care a dat 200 lei (100 fl.) pentru o doniță mică dar foarte frumos lucrată, pe care erau scrise jalnicele și mult spunătoarele cuvinte:

„Munții noștri aur poartă
„Noi cerșim din poartă 'n poartă“ —

Regele României și Martirii.

În ziua de 5 Aprilie n. a. c. Academia-Română din București (adunarea învățaților fruntași ai neamului) a ținut o ședință publică (sărbătorească), la care afară de multă lume, a luat parte și **Maiestatea Sa Carol Regele României**. Dl **Vasile Mangra**, profesor din Arad, aflându-se tocmai în București, a fost și d-sa la sărbătoreasca ședință. Cu acest privilegiu dl **Dimitrie A. Sturdza**, fruntașul bărbat de stat român, a prezentat ('l-a înfățișat) **Maiestății Sale Regelui Carol** pe domnul **V. Mangra**. M. S. Regele a stat îndelung și deosebit de binevoitor de vorbă cu dl **Mangra**, întrebându-l între altele despre starea întemnițaților noștri, și mai ales că dl **Dr. V. Lucaciu**, cum se află?

Dl **Mangra** a descris **Maiestății Sale** feluritele chinuri și chipul aspru cu care se poartă stăpânirea, prin zbirii sei, față cu iubiții întemnițați din **Vaș și Seghedin**, 'i-a spus cum au făcut regulamente anume, și îndăsprit tare, pe seama lor, cum nu lasă să-i mai cerceteze nimenea, și toate celelalte!

nicie“; „Cătănie“. Poesiile sânt frumoase, ca tot ce se aude în gura poporului, pare însă că adunătorul prea a ținut să scrie întocmai cum vorbește poporul pe alocurea, cu toate neajunsurile de rostire, ca de pildă:

„Nu o cêmă cum s'o ceme
„Fără mn'i-o cêmă bojour...“

în loc de

„Nu o chiamă cum s'o cheme
„Fără mi-o chiamă bujour...“

fel de scriere care îți cam îngreunează citirea poeziilor, deși își are înțelesul și folosul seu chiar, pentru învățați. La începutul volumului aflăm pe o față, singure, drept „dedicație“, cinci versuri frumoase, ce nu ne putem opri a nu le tipări aci; eată-le:

„Jele-i, Doamne, cui e jele,
„Jele-i, Doamne, muntelui
„De armele Iancului,
„Că le ploauă și le ninge
„Si n'are cine le 'ncinge!..“

Nr. 30.

„Teoria Fatalismului“ de **V. Conta**. Carte de știință, bună a o ave în bibliotecile școlare, dar' pentru poporul de jos prea grea de priceput.

Cartea dlui Eugen Brote.

Asupra însemnatei scrieri a dlui **E. Brote**, foile încă nu înceată a face dări de seamă, scoțând care de care mai mult la iveală însemnătatea ei. Toate nu o pot grăi decât de bine, chiar și cele dușmane nouă. Multe foi ungurești, ce-i drept, tac asupra ei. ca-și-cum nici n'ar fi, și aceasta pentru-că nefiind în firea lor a grăi adevărul, așadar', în felul de față, numai de bine despre această scriere, de rău nu îndrănesc, căci prea s'ar face de ris și 'și-ar arăta toată arama. Se fac mai bine că nu vęd și n'aud de astă-dată nimic... Dar' să le lăsăm să tacă, și să dăm încă două păreri ce s'au rostit, între alte multe, asupra cărții.

„Unirea“ din Blaj, vorbind despre dînsa scrie:

„Dl **Eugen Brote**, unul din refugiații noștri politici, a publicat de curënd o lucrare însemnată despre chestiunea noastră. Cartea lucrată cu sprigin științific și cu deosebită cunoștință de cauză, s'a tipărit în Berlin sub titlul: „Die Rumänische Frage in Siebenbürgen und Ungarn, eine politische Denkschrift“. Scriitorul ei cu multă stăruință a adunat datele de lipsă spre a pune chestiunea română înaintea străinătății în o lumină cât se poate de vie.

„În carte se arată și probează cu dovezi cererile Românilor, și nădejduim că luarea aminte față cu suferințele poporului nostru, va crește și în Germania“.

*

Un bărbat însemnat de stat, din Berlin, care se pricepe și se cuprinde cu treburile politice, cetind cartea dlui **Eugen Brote**, 'i-a trimis acestuia o caldă scrisoare, în care îl laudă foarte tare nu numai pentru chipul înțelept și fără patimă cum a scris cartea sa, dar' și pentru marea slujbă ce o face atât cauzei române, cât și lumii politice europene

Nr. 31 și 37.

„Teoria Ondulațiunii“ de **V. Conta**, volumul I. (Nr. 31) și volumul II. (Nr. 37). Același cuvânt ca și despre cea de sub nr. 30.

Nr. 32 și 40.

„Poesii“ de **Dimitrie Bolintineanu**. Vorbe bune despre aceste cărți. Bolintineanu e poetul neamului român, care a cântat mai frumos vitejiile și marile fapte ale bărbaților noștri mari. El a scris frumoasele „balade istorice“ ale noastre, ca „Mama lui Ștefan-cel-mare“, (Pe o stâncă neagră într'un vechiu castel) atât de cu drag și însuflețire cântate de noi! E datorința noastră a tuturor a-i ave în casă toate poeziile lui Bolintineanu și a ne adăpa de patriotismul și dragostea curată de neam vęrsată de poet într'insele. Sânt ele și poezii mai slabe în aceste volume, dar' cele mai multe, foarte bune! Din volumul I. de aci (Nr. 32), am tipărit noi minunata poezie „Visul lui Ștefan-cel-mare“ în nrul nostru 7 din estan. Și multe de acestea mai avem aci. Să le cumpere dar' tot Românul cu prindere și dare de mână.

peste tot, punënd la îndemână celor-ce trebuie să se îngrijească de chestiile mari politice, o carte, din care pot să se lămurească deplin asupra stărilor din lăuntru ale statului unguresc“

*

La încheierea foi aflăm, că în zilele trecute sosind la vama din Cluj un pachet cuprinzënd mai multe exemplare din cartea dlui **Eugen Brote**, — acelea au fost oprite la vamă și confiscate (luate de cătră puterea statului). S'a telegrafat la ministrul trebilor din lăuntru ale țerii despre „descoperirea“ marii „primejdii“, ear' acesta a răspuns ca să nu le dee cărțile mai departe, ci toate câte vor fi încă prinse intrând în țeară la noi, să fie și ele confiscate!

Bravo Unguri!

Din trecutul nostru.

— După moartea lui Traian. Năvălitorii. —

După moartea temutului Împărat Traian, popoarele învecinate Daciei, începură a lăcomi la starea de înflorire a acesteia și prinseră a se năpusti asupra ei, spre a o jăful. Erau însă acestea atacuri mai ușurele, care nu-i sguđuiau prea tare puțința de a se desvolta și înflori mai departe. Mai bine ca o sută de ani (dela 105 până la 211 d. Chr.) are vreme Dacia să se desvoalte. Zile negre îi erau însă menite și scrise în cartea vieții ei.

Pe la 211 se vestește despre un nou neam de barbari, despre **Goți**, care coborînd de pe țermurii **Mării-Baltice** spre locurile din apropierea **Mării-Negre**, vin, ca un fel de cobe rea trimisă cale departe înainte, și așezându-se în coastele Daciei, în **Basarabia** de azi, încep a o neliniști pe aceasta.

Neam răsboinic de oameni, ei pe unde umblau săvîrșiau groaznice pustiiri,

Nr. 33.

„Foeme“ de **D. Petrino**.

Un volum de 144 fețe, cuprinzënd 31 poezii de Petrino, poet cu trecere prin anii 1870. Poesiile lui sânt vrednice a fi cetite, scrise fiind în o limbă destul de bună românească. Cugetări încă aflăm frumoase într'insul.

Nr. 34 și 35.

„Musa românească“, poezii de **Cavaler Stamati Ciurea**,

vol. I. și II., cărți potrivite pentru bibliotecile populare, unde e bine să avem pe toți scriitorii noștri, pe cei buni negreșit, dar' și pe cei mai slabi, ca să-i putem ceti și să putem spune despre ei ce prețnesc.

Nr. 36.

„Stil și Gândire“ de **Ed. Gruber**.

carte de preț, vrednică a o ave mai ales fiecare învățator român pe masă, ca pe una ce cuprinde frumoase priviri asupra felului alse de gândire și scriere a scriitorilor noștri mari, și a unora de alte neamuri.

și se întorceau la cuibul lui cu bogate prăzi, luate de prin țerile pe care avem azi România, Bulgaria, Turcia, Grecia, ear' din România trimiteau oarde de-ale lor să se vire prin strimtoarea Turnului-Roșu, în inima Daciei, în provincia romană bogată, Transilvania de azi. Între anii 210 și 240, trei Împerați romani au trebuit se țină piept cu acești sêlbatici și sê-'i alunge, după grele lupte, din țeară, încărcați firește cu multe scumpeturi ce le luau de pe unde treceau. Prădările acestea ale barbarilor repetându-se foarte des, coloniștii romani începură a se simți în Dacia în casă străină și primejduită, unde cu greu te trage inima să mai muncești și să câștigi, căci nu știi când vin, ca peste noapte, hoțește, sêlbaticii, și-'ți iau de pe masă tot! Stăpânii țerii înșiși, împerații Romei, *Gallus, Valerianus* și *Gallienus*, (între anii 253—268) vedeau și spuneau, că nu mai au puteri de-ajuns a apêra frumoasa provincie contra năvălirilor, căci ar trebui sê-'și trimită acolo, așa departe de inima împerației, toată puterea armată, ca să poată cu isbândă sê le țină piept, ear' asta n'o puteau face, căci le-ar fi rămas în celelalte părți țeara neapêrată.

Între astfel de impregiurări mulți cetățeni romani, mai cu prindere, și părăsesc Dacia și se retrag peste Dunăre în sinul împerației mame.

Gândul acesta se lățește tot mai tare, pe urmă intră și în creerii domnitorilor împerației, și la 270 d. Chr. ajungând pe tronul Romei *Aurelian-Împeraț*, el ia hotărîrea de a deșerta Dacia și a o părăsi!... El își pune hotărîrea în lucrare; dă poruncă ca armatele romane aflătoare în Dacia și tot omul care voește, sê se retragă în sinul vechiu și mai ușor de apêrat al Împerației, dincolo de Dunăre! Și s'au retras armatele și mult popor cu dînsele, peste Dunăre, unde avem Bulgaria de azi și Sêrbia. Lume multă a rămas însă în Dacia și după aceasta. A

rămas aproape întreg poporul de jos, care se dedase acum aci și își avea casa și moșia sa plăcută și bună și roditoare, de care nu se îndura a se despărți și a merge în loc străin și știe Dumnezeu la ce!

Despre aceasta nu mai incapa în-doeală în capul nici unui om cu mintea la loc, căci cine își poate închipui, că un popor care 250 de ani a stat, s'a închegat și înrădăcinat într'o țara, și-a zidit cetăți și sate și moșii, și și-a legat toată vieța de acelea, și încă într'o țeară rodnică și bogată, — la o poruncă dată sê se ridice ca un stol păseri ori insecte, pe care le sparii de pe un un câmp cu o svîrlitură, și zboară în alt loc! Asta e de neînchipuit și a fost peste puțină și atunci cum ar fi și astăzi. Și totuși dușmanii nostri zic, că da, atunci când *Aurelian* și-a retras legiunile (armatele) s'a retras și poporul tot, și că apoi noi Românii de azi care ne întindem peste tot Ardealul în table îndesate, peste Bănat, și o parte din Țeara-Ungurească, am venit aici numai târziu de tot după aceasta, cu vre-o mie de ani mai târziu, prin veacurile 12—13, adecă după *Unguri*, că astfel ei sînt mai vechi aici, și noi am fi — veniturile. Dar' părerea asta numai în capete ungurești poate avê loc și primire. Adevêrul e, că poporul cel mai mult și mare, *nu s'a dus din Dacia*, decât acea parte neînsemnată, ce își avea averile în pungă, în bani, și le putea duce cu sine. Cei legați de pământ ori de cirezile de vite și turme, n'au părăsit Dacia, ci au rămas aci și mai departe, și aci i-au aflat toate relele ce au urmat, între care și cel mai mare — *Ungurii!*

Asupra acestei întrebări de altfel, nici că mai stărnim, și nici că stăm de vorbă cu cei-ce din prostie ori rêutate, susțin contrarul. S'au certat asupra acestui lucru mulți și mari învățați și vreme îndelungată, și lumea nepărtinitoare toată azi e de părere, că nu s'au dus din Dacia

toți locuitorii atunci când Aurelian și-a retras, spre rușinea lui și nenorocirea noastră, legiunile (armatele) de aici.

Fapta lui Aurelian a fost un pas cât se poate de rușinos și nebărbătesc. Traian a câștigat Împerației cu atâta sânge și osteneală o țeară frumoasă și bogată, și el sê o părăsească de-odată, ne mai avênd curagiul a o apêra! Dar' nu numai pentru aceasta e de osândit fapta lui Aurelian, ci mai ales pentru-că el și-a lăsat mii și mii de frați de-ai sei, pe strămoșii nostri, *lipsiți de ori-ce pază, de ori-ce puțință de apêrare*, — i-a părăsit cu necredință, lăsându-'i în mâna sortii, — pradă popoarelor sêlbatică năvălitoare. Astfel fiind, pe cine sê mai prindă mirarea, că de aci încolo, dela 270 d. Chr. mai departe, vieța Romanilor în Dacia este din zi în zi mai amară, scufundându-se tot mai tare și mai rêu, așa că în curênd nu se mai aude nimic despre ei, și sute întregi de ani nici pomenire de dînșii nu se mai face în istorie, ca-și-cum n'ar mai fi fost între cei vii, ca-și-cum Ardealul cu înaltele lui culmi de munți s'ar fi prefăcut într'un uriaș mormânt, care i-a înghițit pe toți și învălit în întunec!... Apoi da, pentru-că rămași părăsiți, ei nici că mai fac împotriviri hoardelor barbare ce dau năvală peste ei, căci n'au cu ce li-se împotrivi, lipsindu-le armata și armele, ci le feresc din drum, se retrag dela șes spre culmile munților în văile lor verzi și adăpostitoare, și trăesc aici tăcuți, triști, năcăjiți, bucuroși că-și pot scăpa încă vieța, fără a dori sê o mai iee și ei pe a altora!... Aceasta sute de ani de-arîndul tot așa.

Acesta e adevêrul pentru-ce nu mai dă p' poporul roman rămas aici, semne de vieța, ear' nu acela, că s'ar fi dus tot de-aici, și de aceea nu mai dădea!

Mai departe în alt număr.

I. M.

Nr. 38.

„Diverse“ de Mihail Eminescu.

un volum mic de 127 fețe, cuprinzând lucrări scoase de prin felurite foi, pe care se ține că Eminescu le-ar fi scris. Sînt critice și articli de politică. Pentru cetitorii „Foi Poporului“ nu am avê de ce recomanda volumul acesta, care și așa ar fi putut fi adaus la nr. 10 ori 28, volume iarăși cam mici, tot de Eminescu. Pare însă că domniile editori prea vreau sê tragă folos după numele lui Eminescu și scot multe volume (acuși apare și al cincilea), sub numele lui, lucru pentru care nu-'i tocmai putem lăuda!

Nr. 39.

„Dale inimii“ poezii de Carol Scrob.

Are frumoșele poezii unele, dar' și slăbuțe destule. Totuși cartea e vrednică a fi cumpêrată.

Acestea, 40, sînt cărțile tipărite până acum de librăria „Saraga“ din Iași, și care toate se pot avê dela „Institut Tipografic“ din Sibiu, trimițându-se pentru fiecare număr 50 cr. și 3—5 cr. de porto. Bani pot fi trimiși și în timbre postale. Prier.

Cărți ieftine.

Avem azi plăcerea a putê da cetitorilor nostri și o nouă veste literară îmbucurătoare. După biblioteca „Saraga“ din Iași, și „Samitca“ din Craiova, domnul *Carol Müller* din București a luat și d-sa o frumoasă hotărîre de care legăm bune nădejdi. Va publica anume, un șir întreg de cărți sub titlul „Biblioteca pentru toți“, cuprinzând lucrări din peana tuturor scriitorii mari ai popoarelor. Vorbînd despre întreprinderea d-sale aceasta, dl *Carol Müller* zice între altele:

„Însemnătatea acestei biblioteci stă în aceea, că va fi foarte felurită: va publica lucrări literare și de știință, îmbrățișînd toate ramurile producției omenești. Cu toate cheltuelile ce vor cere căutarea, traducerea și scrierea acestor lucrări, volumașele de câte 112 fețe fiecare, tipărite bine, pe hârtie frumoasă, vor costa numai **30 de bani** (15 cr.) unu!

„Ținta „Bibliotecii pentru toți“ și ținta ce am avut de a o vinde ieftin, este ca sê

dăm mai cu seamă tinerimii mijlocul de a se lumina și desvîrși prin cetiri morale, bune, care sê o însufețească pentru ce e mare și frumos.

„Am pus această „Biblioteca“ sub conducerea dlui *Dumitru Stăncescu*, încredințați că nu-'i va lipsi nici știința și gustul alegerii, nici puțința de a traduce într'o limbă frumoasă.

„Cel dintăiu volum, care a și eșit de sub tipar este; „Povești alese“ de strălucitul scriitor *Anderson*, necunoscut aproape la noi, dar' care a făcut și face cele mai dulci plăceri tuturor cetitorilor națiunilor celor mai luminate care cu toatele l-au tradus...

„Volumul al doilea va fi „Păsêrile noastre și legendele lor“, de *S. Fl. Marian*, membru al Academiei-Române.

Carol Müller.

Din parte-ne atragem luarea amintinte a cetitorilor nostri asupra acestei ediții ieftine de cărți, însemnând că „Institutul Tipografic“ din Sibiu primește a procura ori-cui ori-câte exemplare din ele, precum și ori-ce alte cărți.

Din legile noastre.

Cap X.

Vina și pedeapsa.

§. 93. Se face vinovat și poate fi pedepsit cu gloabă până la 200 coroane, acela:

a) care fură roade din grădina de poame, din viie, din grădina (școala) de arbori, ori de pe câmp, sau cel-ce fără să aibă drept, culege, taie jos ori fură, roade de pe pământ străin, întrucât prețul lucrului înstrăinat nu trece peste suma de 60 coroane (30 fl.). De cumva însă, în vr'un astfel de fel, vin nainte împregiurări între cari furătura fără socotință la prețul lucrului, se ia ca crimă (fărădelege mare) după §. 336 din codul penal, atunci fapta e a se pedepsi ca crimă și dacă lucrul înstrăinat e sub prețul de 60 coroane, și numai atunci e a se face abatere, când roadele înstrăinate din loc închis au fost duse prin sărire peste gard, ceea-ce e a se socoti numai ca „vină” (mai ușoară ca „crima”), și dacă prețul lucrurilor nu trece peste 60 coroane;

b) cel-ce nimicește cu plan nainte făcut, duce cu sine fără îndreptățire, pune în alt loc, strică sau sapă afară, semnele hotarului privat și de opreliște;

c) cel-ce fără de îndreptățire strică, taie, rupe crengile, sau scoate din pământ roade, arbori și plante, sau poame, întrucât paguba nu e mai mare ca 60 de coroane.

În aceste feluri pira are să se pornească numai la cererea părții păgubite. În felul punctului c), dacă vina s'a făcut asupra arborilor și plantațiilor aflătoare pe piețe publice sau pe drumuri publice, cercetarea are să se porneasă din oficiu.

§. 94. Săvârșește vină și are să fie pedepsit o gloabă până la două sute coroane:

a) cel-ce fără de îndreptățire strică, nimicește, duce cu sine, sau pune la alt loc, unelte ce slujesc pentru luare aminte spre scopurile economice, semnele puse de mai mari, întrucât paguba nu trece peste șezeci de coroane;

b) cel-ce ia zălog fără de îndreptățire

c) cel-ce vrea să împedecă zălogirea îndreptățită, întrucât faptul seu în înțelesul §-lor 165 și 368 a codicelui penal, nu cade sub socoteală și mai grea;

d) cel-ce fără de îndreptățire strîmtează, dă altă linie, ară, sau strică drumul de câmp din resor, —

e) acela, care pleava, gunoiul, miriștea, ogorul, trestia, tufa aflătoare în loc deschis, deși e de altfel proprietatea sa, o aprinde în astfel de loc, că din aceea se poate naște pagubă pentru altul, și o lasă pe aceea fără de pază; sau cel-ce din vina și nebăgarea sa de seamă, stîrșește foc pe proprietatea altuia;

f) cel-ce lasă să se pască fără de îndreptățire pe locul altuia;

g) cel-ce dă pentru scopurile de prăsilă, altora un mascul (taur, ver) fără de câștigarea dreptului de prăsilă, sau cel-ce mină astfel de animal la pășune comună împreună cu altfel de animale;

h) cel-ce fără de îndreptățire mină trăsura pe pământul altuia, sau mină pe acel pământ vite;

i) cel-ce nu ține rînduelile statorite pentru întorsătură la sămănat și pentru păscut;

k) cel-ce pune în curgere sămăntă de trifoi și de luțernă necurățită de cucută;

l) cel-ce moaie cânepă sau in, nu la locul anumit și pe lângă chipurile statorite prin mai mari.

Cercetarea are să se porneasă în felurile punctelor b), e), f), h) la cererea părții păgubase, eară în felurile punctelor a), c), d), g), i), k), l) are să se porneasă din oficiu.

§. 95. Săvârșește vină și are să fie pedepsit cu o gloabă până la o sută coroane:

a) cel-ce culege fără îndreptățire iarbă, material de gunoie, sau de încălzit de pe pământ arător, de pe rit, de pe pășune, din grădină, din pomărie sau din viie străină;

b) cel-ce lasă animalele să pască fără de pază;

c) cel-ce pe pășuni comune sau comunale și pe astfel de hotare sau părți de hotare, unde este în folosință economia schimbătoare, fără de îngăduință lasă să pască în ciurde, în turme și în erghelii deosebite;

d) cel-ce fără de îndreptățire împedecă culegerea frunzelor ce se face spre scopul producerii de mătăsă, de pe duzi (frăgari) aflători pe drumuri publice, pe piețe publice, sau pe străzi, sau care prin bolnăvirea frunzelor le face nefolositoare, spre scopurile producerii de mătăsă;

e) cel-ce folosește fără de îndreptățire uneltele agricole lăsate pe pământul arător;

f) cel-ce se duce fără de îndreptățire pe loc străin sau trece peste acela, și de acolo în urma provocării stăpânului nu se îndepărtează, sau cel-ce se duce fără de îndreptățire

pe loc străin, pe care e pus semn de opreliște, sau trece peste acela fără de îndreptățire, — întru cât faptul nu cade sub socoteală mai grea în înțelesul §-lui 421 al legii penale;

g) cel-ce din lenevie îngăduie să între animalele pe pământurile cultivate a altuia, sau care se folosește de drum de câmp oprit;

h) cel-ce fără de îndreptățire folosește miriștea sau cucurușiștea;

i) cel-ce fără de îndreptățire duce ori îngroapă pe pământul altuia gunoiu, oase, animale moarte, petri, ierburi și putrejunii, sau dacă sapă groapa pe pământul altuia, albește pânza, uscă albituri, sau topește cânepa;

k) cel-ce deși a fost făcut luător aminte din partea mai marilor, întrelasă să stîrșească în terminul dat, animalele ori plantele stricăcioase;

l) cel-ce contrar îndrumării primite, întîrzie îngrădirea groapelor de nêsip, de lut, de peatră, de var și alte gropi sau fântâni;

m) cel-ce fără de lipsă mare lasă animalele încredințate pazei lui fără de paza recerut;

n) cel-ce deschide fără de îndreptățire gardurile, stavilele, alte asemenea îngrădiri, cari slujesc la închiderea drumurilor sau pământurilor îngrădite;

o) cel-ce pustiește paserile folositoare, culege cuiburile, și ouăle și puiții acelor, sau le aduce pe acele în curgere (sporire) fără de îngăduință dela mai mari;

p) cel-ce nu nimicește îndată după recunoașterea boalei, stupii molipsiți de putejune;

r) cel-ce pe propriul seu loc lasă neîngropat, cu știrea, ori-ce animal mort, sau desgroapă fără de îndreptățire pe ori-care alt loc un animal mort îngropat.

În felurile de sub punctele a), e), f), h), g), i) și n) cercetarea are să se porneasă la cererea părții păgubase, eară în cele de sub punctele b), c), d), k), l), m), o), p) și r) din oficiu.

§. 96. Întrucât, potrivit rînduelii cu prinse în §-ul 78 al legii de față, pázitorul de câmp înlăturat sau repășit din slujbă nu ar da atestatul seu despre depunerea jurământului, sau semnul seu de slujbă primăriei, cel mult în ziua înainte de depărtarea sa din slujbă săvârșește și el o vină. (Va urma).

Țiganul la popa.

Un Țigan având lipsă de bucate se duce la preotu din sat, să-i dee bucate. Popa, om glumeț, ascultă rugarea Cioroiului, apoi îi zice: Dar' știi tu face cruce, măi Țigane?

— Ba, nu știu Preasfințite.

— Atunci du-te și învață mai ântăiu să faci cruce și când vei ști, vină!

— Bine, da să mă înveți dumneata, părinte. Popa îl învață a face cruce și a zice: „In numele Tatălui, al fiului și al Sfântului Duch, Amin”. A doua zi veni Țiganul earăși la popa cu un băiat, după bucate; era voios că știa face cruce.

Popa pune pe Cioroiu la probă. Țiganul începe:

„In numele Tatălui și al Duchului Sfânt Amin! Așa-i Părinte că-i bine?”

Popa pufnește de rîs și-l întrebă:

— Dar' fiul unde-i?”

— „E în tindă cu sacul, părinte”.

Dumitru Dragosin, econom.

Poesii populare.

Din Veseud.

Culese de Elisaveta Dragosin fică de econom.

Frunză verde de trifoi
Eu la boi, badea la oi,
Numai dealu-i între noi.
De s'ar face dealul șes
Și dumbrava loc ales
Să vîz pe badiu mai des!

Eu la boi, badea la vaci
Între noi numai copaci;
Să luăm sêcure nouă
Să tăiem copaci 'n două,
Să ne strîngem vitele
Să ne-atingem buzele ..

Tot mă 'ntreabă mândra mea
De ce-'s tot cu voe rea,
'I-am răspuns pe un bujor
Că mă usc de-a dînsei dor!...

Din Livezeni.

Culese de Constantin Dima.

Hai la sêrbă măi feciori,
Să ne luăm de subsuori,
Care vreți, care puteți,
Care nu să rămâneți!

Cine sêrba n'o juca,
Să-i moară ibovnica
Să-i dau eu Țigana mea!

Zi-o, frate, să mă suc,
Să mă suc și să mă duc,
Că 'mi-'s oile 'n Surduc,
Să mă duc și să le-aduc,
Să le dau frunză de nuc
Să nu le mance vr'un lup!

Aș juca și nu știu bine,
M'ăș lăsa și mi rușine.
Aș juca cu fetele
Mă muștră muștețele,
Aș juca cu cealalte
Dar' mi frică de păcate!

Intrunire agricolă în Sibiiel.

Din pricina imbulzelii de material, abia acum ajungem a pute tipări următoarea dare de seamă ce ni-s'a trimis despre intrunirea agricolă din Sibiiel ținută la 11/23 Martie a anului de față. Eată-o:

Martie 1895.

Dle Redactor!

La intrunirea agricolă ținută azi aici, au luat parte, pe lângă poporul din loc, mulțime de proprietari din comunele vecine, deși era o vreme slabă. Din Seliște au sosit inteligența întreagă în frunte cu vrednicul domn protopop *Dr. N. Maier*. Întrunirea s'a ținut în cea mai spațioasă sală a școlii noastre din Sibiiel și a fost deschisă la oarele 11 din zi prin vicepresidentul reuniunii, dl *Iosif Pop*. În cuvântul său de deschidere dl *Pop* arată însemnătatea ce „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului“ o are pentru Românul plugar din comitat, frumoasele isprăvuri ce a făcut în scurtă vreme de când e înființată, și dorește ca prin bună înțelegere să ne sfătuim și mai departe asupra pașilor ce ar trebui întreprinși ca vieța plugarului român să fie și mai tignită. „Comitetul Reuniunii“ și-a ținut de a sa datorință, zice dl vicepresident, a veni aici în mijlocul d-voastre, ca aici cu toții să ne sfătuim de astă-dată, asupra *ținerii vitelor*, asupra *cultivării fânațelor de munte și dela șes* și a altor plante de nutreț, asupra *cultivării poamelor*, precum și asupra înființării unei tovărășii agricole atât de lipsă între împregiurările maștere în care agricultorul se află.

După dl *Pop*, ia cuvântul dl *Ioan Costin*, arătând tot ce trebuie să aibă în vedere un harnic econom la prăsirea și ținerea vitelor. Stăruie asupra ținerii de soiuri bune de vite, între care a celor de „*Pinzgau*“. La cele vorbite de dl *Costin*, au mai adaus apoi părerile lor și dnii *Victor Tordășianu*, notarul *N. Hențu* din Seliște, primarul *Dordea* din Sibiiel, *I. Chirca* din Seliște, notarul *Ioan Cosma* din Vale și alții mulți.

Dl *Dumitru Vulc* din Seliște, econom practic, își arată vederile sale în ceea-ce privește cultivarea trifoiului, de care dînsul samănă pe o întindere de pământ de peste 150 jugere. Arată amănunțit cum dînsul urmează la alegerea pământului, gunoiera lui, la cumpărarea și sămănarea seminței, la cosirea și uscarea trifoiului.

Dl *N. Hențu*, membru al tovărășiei din Seliște, recomandă plugarilor să-și procure

mașina de sămănat trifoiu numită „*Unicum*“, foarte spornică la sămănat. Dl *Tordășianu*, arată, că comitetul reuniunii an de an împarte între țerani în chip gratuit (de cinste) semințe, și îndeamnă și d-sa a se îndeletnici cu cultivarea trifoiului.

Aci apoi dl vicepreședinte *Pop*, își ține discursul său despre cultivarea fânațelor de munte și de șes, în care vorbește pe larg despre tot ce ar trebui să se întreprindă pentru îmbunătățirea fânațelor, dela care atîrnă înaintarea populației din ținuturile muntoase, care se îndeletnicește mai ales cu prăsirea vitelor, singurul ei izvor de câștig. Gunoiera fânațelor, un lucru care este aproape necunoscut la noi, folosirea grapei de mușchi se recomandă cu toată căldura. Descrie drenagiul care este neapărat la fânațele apătoase și altele. La această dezbateră de mare însemnătate, și-au ridicat cuvântul mai mulți fruntași din Sibiiel, Vale și Săcel.

Dl *Ioan Chirca* a ținut un frumos discurs despre *cultura poamelor*, stăruind pentru a se cultiva de proprietari în loc de mulțime de soiuri slabe, 2—3 soiuri de poame bune și alese. Isbînda expoziției de poame din toamna trecută în Seliște, care a mulțumit și cele mai mari așteptări, se datorește în mare parte și cultivătorilor din Sibiiel, lucru pe care dl *Chirca* îl scoate la iveală ca o vrednicie a celor din Sibiiel și îndeamnă la cultivarea tot mai sfințioasă a poamelor.

După discursul acestuia își ține secretarul reuniunii domnul *Victor Tordășianu*, discursul său despre tovărășii, zicînd că toate îmbunătățirile despre care s'a vorbit în această intrunire, se pot face mai cu înlesnire dacă țeranii se vor însoți între sine și după pilda bravilor fruntași din Seliște, Gurarului, Sebeșul-săsesc etc., vor înființa și în Sibiiel o tovărășie agricolă, cu care apoi comitetul central din Sibiiu se va pune în strînsă legătură și îi va da tot ajutorul pentru atingerea scopurilor urmărite. Dl secretar vorbind despre lucrarea tovărășiilor agricole în ființă, ia ca pildă tovărășia din *Sebeșul-săsesc*, care în vara anului trecut și-a procurat cu 4000 fl. o mașină de îmblătit, cu care apoi câștigă an de an *mai multe mii de ferdere de bucate*, așa că în 2—3 ani își va scoate cheltueala avută cu cumpărarea mașinei, ear' în anii ce vor urma însemnata dobândă se va împărți între membrii tovărășiei! Proprietarii, care la început n'au voit să între în tovărășie, acum înzadar se îmbie să fie trecuți în șirul tovarășilor.

După acestea fruntașul dl *Ioan Popescu*, mulțumind pentru căldura, cu care se recomandă înființarea unei tovărășii agricole în Sibiiel, pune în vedere că fruntașii de aici s'au cuprins cu gândul acesta și s'au și câștigat până acum 10 fruntași ca membri ai tovărășiei, ar mai rămâne ca dintre cei de față să binevoască a se mai înscrie, 2—5, ca numărul să urce la cel puțin 15 membri și atunci tovărășia ar pute fi înființată. Noul apel al secretarului Reuniunii a avut de urmare, că dintre cei de față s'au mai înscris nu numai 2—5, ci *încă 13*, astfel că tovărășia numără azi 23 membri, care toți au plătit taxa de membru cu 10 fl. și 1 fl. taxă de înscriere.

Față de celelalte, tovărășia din Sibiiel este deci cea mai bogată în membri, între care sînt: fruntașul *Ioan Popescu*, preotul *Valeriu Popovici*, învățătorul *Oprea Petra*, primarul comunei, epitropii și alții.

S'au făcut și mulți membri noi ai Reuniunii agricole sibiiene.

După sfîrșirea tuturor acestora dl vicepresident mulțumește aceloră, care cu tot timpul posomorît și friguros, au grăbit a veni din depărtare la intrunire.

Dl *Ioan Popescu*, mulțumește în numele fruntașilor, comitetului reuniunii din Sibiiu, care au ascultat dorința Sibiielenilor și au grăbit a osteni în mijlocul lor.

La ciasurile 3 d. a. s'au intrunit apoi fruntașii în masa întinsă în spațioasa sală a școlii, unde s'a închinat pentru întemeietorii folositoarei reuniuni agricole, pentru presidentul dl *D. Comșa*, pentru comitetul central, pentru fruntașii comunei și alții.

Astfel a decurs și s'a sfîrșit intrunirea agricolă din Sibiiel, cu frumoase isprăvi, ce fac cinste atât comitetului central al Reuniunii cât și bravului popor, care și de astă-dată a dat dovadă, că el face tot, dacă vede că bun e gândul de care ești condus când îl îndemni la un pas nou oare-care. D-zeu să ajute.

Micu.

CRONICĂ.

Lupta voinicească contra școalelor de stat. Din Ardehat (în Sălagiu) ni-se scrie: În comuna noastră locuiesc Români, Maghiari și Jidani. Maghiari sînt puțini, dar' au școala lor confesională și-i dau leafa câte o familie 15 fl. v. a. Jidovii încă au școala lor, Românii au o școală, care întru toate răspunde legilor. Din privilegiul milleniului însă li-a plesnit prin minte domnilor dela cărmă, că ar fi bine ca și în Ardehat să facă o școală de stat. În vara anului trecut a venit o poruncă dela inspectorul regesc, să se pună timpul adunării membrilor comunali, să se hotărăscă în treabă. Nu s'a învoit nimeni cu școala de stat. A rămas lucrul așa. Am cugetat că se va uita. În luna aceasta însă, ne pomenim de nou cu altă poruncă dela inspectorul școlar că-i îndrumat să țină adunare nouă, și pune ziua pe 8 Aprilie. S'a adunat tot poporul cu Unguri, cu Români, cu Jidovi. Aci a prins a vorbi subjudele Teodor Vele și a zis că nu ne trebuie nici o școală a statului! Avem școala noastră confesională! Ne mulțumim cu ea! Apoi au vorbit Mihaiu Sabo și George Sabo în același înțeles, respingînd cu hotărîre școala statului! Acești oameni sînt Români bravi și avuți, de care comuna ascultă, căci dînșii nu fac numai ce e spre binele nostru! Un poporean ni-a adus cu acest privilegiu aminte de vorbele iubitelui

Din Mărgău.

Culese de *George Ungurean*.

Tinăr fusei și copil
Mă luă Neamțul la bir,
Eu de frica birului
Trecui rîul Nistrului;
Trei feciori de Neamț m'au prins
Înapoi că m'or adus
Și pe scaune m'or pus!
Unul cismele-mi tragea
Unul capul 'mi-l tundeă,
Unu 'n ochi 'mi-se uita
Fi-voiu cătană ori ba?
Eu pîrul că 'mi-l strîngeam
Și din graiu așa grăiam:
Pîruț pîrușorul meu
Unde-i pica câte-un fir
Crească frumos trandafir,
Unde-i pica câte-un strop,
Crească mîndru busuioc...

Păsăruică păsărea,
Spune la măicuța mea
Ca să-mi spele hainele,
Negre să nu 'mi-le fie,
Că mi neagră lumea mie
De când sînt în cătănie!

„VATRA“.

A apărut numărul de Paști al revistei „*Vatra*“, (7) fiind unul din cei mai buni numeri ai ei din anul de față. Este bogat în chipuri frumoase și însemnate: ne dă fotografia *micii princese Elisaveta a României* (fîca moștenitorilor tronului, nepoțica M. S. Regelui), apoi cea mai nouă fotografie (chip) a *M. S. Reginei Elisaveta*; un minunat chip de față frumoasă e „*Ninetta*“, ear' celelalte sînt: „*Neprecăuții*“; „*Tare în credință*“; „*Limba florilor*“; „*Samson și Delila*“.

Ear' alesul cuprins al numărului e următorul: „*Mitocanul*“, o măiastră novelă de *I. Slavici*, care te lasă, până aci, foarte mulțumit sufletește și desfătat; „*Păuna*“ de *I. Goarnă*; „*Stringîndu-mi mîna*“, poezie de *Ioan Moța*; „*Din noaptea sfîntului Ioan*“ de *N. Gogol*; „*Flori de primăvară*“, poezie de *V. D. Păun*; „*Vioara din Cremona*“ de *C. Ramură*; „*Două seri*“ de *St. Basarabean*; „*Voinea*“, poezie de *G. Murnu*; „*Lipitoarea*“, traducere de *Sex-Til*; „*Hipnotismul*“ de *Sc. Stăncescu*; „*Sub lămâi*“, poezie de *N. Leca*. Un cuprins acesta, foarte bun și plăcut pentru desfătarea și învîțătura sufletului.

nostru domn Badea George Pop de Basesci, care plecând la temniță a zis: Eu mă duc, las pe Dumnezeu cu d-voastră să vă grijască! Prinsoarea aceasta pentru mine nu e prinsoare, căci cu bucurie o voi suferi, dar' când de acolo voi auzi că d-voastre vă desbinați și nu țineți laolaltă, atunci aceea va fi prinsoare și amar pentru mine!" După astfel de vorbiri însuflețite, a venit rîndul la votare și numai trei Jidovi au votat ca să se facă, ear' Ungurii și Românii toți în contra. Protocolul s'a subșternut la ministru. Vom vedea ce va face.

Dela Cluj. Primum vestea, că dl Andreiu Baltes închis în temnița din Cluj ca redactor răspunzător al „Tribunei“ în procesele pentru adresele de alipire, a primit de sfintele sîrbători un dar din partea d-nei Elena Huiu din Blaj, soția dlui Savu Huiu, măiestru mîsar, și anume o lădiță cuprinzînd colaci, șuncă, ouă și alte de ale mîncării. Fie lăudată vrednică Romîncă pentru frumoasa sa aducere aminte de un prizonier de ai noștri!

Urmarea pîldei bune. La indemnul ce s'a dat, prin isbînda întreprinderii preoților și învățătorilor din tractul Geoagului II. care au întemeiat cor de diletanți, mai mulți învățători din ținutul Petroșenilor s'au hotărît a înființa și ei coruri de plugari ca astfel mai mult să se deștepte și deprindă poporul aceluia ținut cu cîntarea națională și pe instrucție. Ajute-le Dumnezeu să ajungă la bune sfîrșituri. Vom lăuda poporul ce le va da ascultare și pe dînșii pentru isprăvile bune ce vor arăta.

Prigonit sub arme. Un tîner Român, George Țințariu, caporal de vînători, cunoscut cetitorilor noștri de cînd cu pedeapsa ce a suferit în garnisoana din Alba-Iulia pentru-că a adunat bani pe seama familiei lui Lucaciu, earăși suferă pentru duhul seu național. S'au aflat în cuferul dînsului o „Replîcă“, un „Memorand“, chipuri de ale osîndiților noștri și mai multe poezii naționale scrise în parte mare de el însuși. 'I-s'au confiscat (luat) toate și s'a pornit cercetare contra dînsului. E închis deja de mai multe săptămîni în arestul de garnisoană de aici. În Sîmbăta Paștilor au fost ascultați și niște martori în cauza lui, între cari și tînerul Ioan Popa, pedagog din Sibiu, și în curînd 'i-se va rosti și judecata. Se știe anume, că pînă ești la miliție nu e iertat să te cuprinzi cu lucruri și treburi politice. Dl Țințariu va fi, poate, pedepsit ca unul ce s'ar fi lovit de această opreliște. Vom vedea. Ceva totuși nu înțelegem. Cum ar putea fi cineva pedepsit și pentru hîrtiile ce le are scrise în lada sa, fără a le fi dat cuiva ori a fi ațîțat prin ele?

Daruri creștinești. Din Șaroș ni-se scrie: În 1 Martie a. c. poporeanul Dionisiu Pîcurariu, a dăruit pentru biserica noastră gr.-or. un potir, disc și steaună, toate din metal și aurite, în preț de 31 fl. Primească bunul creștin și pe calea aceasta mulțumita noastră. Pentru comitetul parochial: Dionisiu Chendi, paroch.

Concert. În comuna Sîn-Nicolaul-mic (lîngă Arad) s'a ținut în 11/23 Februarie a. c. al doilea concert, sub conducerea dirigentului de cor Simeon Muntean. Venitul întreg a fost peste 80 fl., la ce au contribuit și suprasolvirile mai multor domni, peste prețul de intrare, cărora li-se aduce prin aceasta mulțumită. După concert a urmat joc, care a durat cu însuflețire pînă în d'albe zori.

Întrunire agricolă a ținut a 3-a zi de Paști comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“ în comuna Tălmăcel și a reușit din toate punctele de vedere bine. Vom da amănunte.

Prigoniri. Din M.-Koppánd ni-se scrie, că locuitorii de acolo Iosif Ilea, Ioan Ilea, și Pompeiu Stanciu, dimpreună cu harnicul lor preot Filip Șandru au fost citați în Joia mare la solgăbirul din M.-Uioara spre a fi ascultați, pentru-că au cîntat *Doina lui Lucaciu*, a lui Rațiu și alte cîntece naționale. Sus numiții locuitori cu preotul au avut o ținută foarte vrednică înaintea solgăbirului cerînd ca pîrftorul (care n'a avut curagiu să se dea pe față) să dovedească cele susținute și să vină să se arete cine e. Ce-a fost mai frumos e că vrednicii Români mergînd la pertractare s'au pus în un car împodobit și au împodobit boii cu ciucuri naționale. În parcursul drumului cîntau *Doina lui Lucaciu*, și alte cîntece naționale. La cererea preotului, vor fi citați din nou, cînd se fie de față și pîrftorul.

Fundațiune școlară. George Papa și soția sa Sofia, credincioși gr.-cat. din Ighiu au făcut o fundațiune de o mie florini, din ale cărei camete să se ajute în fiecare an învățătorul dela școala română gr.-cat de acolo. Fundațiunea este pusă sub îngrijirea capitolului metropolitan din Blaj.

Gemeni. Femeea Maria Comșa, soția lui Petru I. Comșa din Fofeldea, a dat naștere la doi copii gemeni, unul în 15 altul în 16 Martie. Atît femeia cît și copiii sînt deplin sănătoși.

Surpare. Se vestește, că „Dealul-Mare“ dintre Zlatna și Abrud, în urma apelor mari s'a surpat și a coborît din două părți la vale. Soldații lucrează să toamească ear' drumul. Zăpada abia numai acum se topește pe acolo, în urma cărei topiri sînt temeri de vîrsări mari de ape.

Făcuți de rîs. Dl Anania Boldor, învățător în Valendorf a fost citat pe 2 Aprilie la judele cercetător din Elisabetopol, spre a fi ascultat pentru-că la o întrunire a declamat poezia „Noi vrem pămînt“, de G. Coșbuc, prin care, ziceau Ungurii, că a ațîțat contra neamului voinicos și cu pinteni. După-ce le-a lămurit acusatul că ce prostie fac, că poezia aceea n'are nimic nici în clin nici în mîneș cu Ungurii, au încetat pîra pentru aceasta, adecă 'și-au recunoscut prostia, dar' au luat-o pe alta, și mai boacăuă, zicînd că o să-i facă dar' proces pentru — ațîțare „socialistă“ prin aceeași poezie. Adecă mai cu coarne.

Mari nenorociri. În noaptea spre a doua zi de Paști s'a simțit un teribil cutremur de pămînt în toată Europa de Sud. În Fiume acest cutremur a ținut dela 11 ore noaptea pînă dimineata. Publicul era tocmai în teatru, de unde au fugit cu toții. În decursul refugiării s'au vătămât mai mulți inși. În Agram sau dărîmat și câteva case. Cutremurul s'a simțit în Graț, Iudenburg, Reichenburg, Leilnitz, Stein, Kreinburg, Apoi în Sudul Europei întreg, chiar și în Ungaria s'a simțit acest cutremur: în Szombat-hely, Ciacaturn, Canija-mare etc. Cele mai mari stricăciuni le-a făcut în Leibach, unde s'au dărîmat o mulțime de case și au murit mai mulți oameni. S'a dărîmat între altele căsarina tunarilor, ear' turnurile bisericilor toate sînt crepate și cele mai multe stau strîmb.

R Î S.

Un birjar ducea în trăsura niște domni și cînd era aproape să răstoarne trăsura, un domn deschide ușa trăsurii și zice:

— Hei birjar! nu vezi că se răstoarnă trăsura?...

— Fiți liniștiți, boierilor, că trăsura mea s'a mai răsturnat încă odată și nu s'a rupt, e bună!! le răspunde birjarul.

Politicos.

Un Țigan căpătînd poftă de o țigare și ne avînd, ce să facă? S'a gîndit bine să ese înaintea unui Român să-i facă de vorbă cu el și cumva-cumva să-i ceară lui. Întîlnindu-l, el începe vorba foarte de departe.

— Da bine, Romînico, mai trădește iapa care a murit astă toamnă?

— Cum o să mai trădească, mă Țigane, dacă a murit!

— Ei lasă vorba, Romînico și — dă-mi o țigare!...

M. Călin. Sadu.

Păcală schimbă un bilet de o sută de fl. în hîrtii de câte una, și le numără pînă la șeptezeci...

— Dacă-i bine pînă aici, zice el, nu-i lipsă să merg mai departe...

— De ce plîngi, Niculiță?

— Cum n'oi plînge, azi 'mi-a murit soacră-mea...

— Ei și pentru asta trebuie să te întristezi așa de mult? Ce 'ți-a rămas după ea?

— Un teanc de hîrtii de preț...

— Apoi ar trebui să te bucuri...

— Da, dar' sînt toate cambiile pe care tot eu trebuie să le plătesc!

Pe peatra unui mormînt:

„Sub această peatră zace un sicriu,
„În sicriu un cantor și 'n cantor rachiu“..

De Paști:

Mama. — Doamne! ear' se strică vremea... Tînușo, spune bucdăresii să pîndă mai mult unt în colaci.

Tînușo. — Pentru ce, mamă?

Mama. — Pentru-că o să-i mîncăm singuri; n'o să ne vie nimener...

POSTA REDACȚIEI.

Dlul Eisig Brecher „Licenz-Inhaber“ în „Oláh-Szt.-György“. „Foaia Poporului“ are mulți cetitori români în Sîngiorgiul-român, și ne pare cam deochiat lucru, ca chiar D-ta, un Jidan, să fii nevoit a ne scrie, disciplinînd pe acel domn. Cînd n'am avut atîția oameni de ai noștri acolo, și mai ales cînd D-ta însuși ni-ai fi scris ce ni-ai trimis, neștiind romînește scria nemțește, cum știi, atunci ai fi luat mai bucuros notiță, dar' cînd la spatele D-tale ai pe un domn, cunoscut de altfel nouă după scrisoare, care îți face slujba, nu știm pentru cît și pentru ce — nu publicăm.

Pentru redacție și editură răspunzător: Ioan Giontea.
Proprietar: T. Liviu Albini.

LOTERIE.

Tragerea din 13 Aprilie n.
 Budapesta: 8 56 21 28 34
 Tragerea din 17 Aprilie n.
 Sibiu: 51 42 58 75 48

CAROL F. JICKELI [1260] 3—
 Sibiu (Piața-mică)
Fier în drugi
 din
 Humedoara (Kudsir).

În editura „Institutului tipografic”
 a apărut și se află de vânzare
Prăsirea pomilor
 de
D. COMSA,
 membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole”.
 Prețul unui exemplar 12 cr.

Foaie ilustrată pentru familie
„VATRA”,
 sub direcțiunea
 dlor **I. Slavici, I. L. Caragiale și G. Coșbuc.**

Această revistă ilustrată este dirigeată de unii dintre cei mai apreciați scriitori români, cu menirea de a oferi onor. public cetitor român, cele mai bune scrieri ale celor mai talentați scriitori români din toate părțile locuite de Români.

Trebuia în sfârșit o foaie, care să ocupe un loc de cinste pe masa fiecărei familii românești.

Nu va fi cruțată nici o jertfă pentru atingerea acestui scop; grija de căpetenie fiind a nu lăsa să se strecoare în această revistă nimic nepotrivit cu tradițiile neamului nostru și cu moravurile familiei.

Cele mai bune romane, povestiri, poezii etc. originale și alese, vor ocupa primul loc și numai întâmplător în al 2-lea rând traducțiuni. Toate însă în cea mai curată, mai aleasă și mai frumoasă românească.

Artele, știința, recenziunile teatrale și musicale, noutățile literare, evenimentele însemnate, partea variată și humoristică, toate își vor avea coloanele speciale rezervate în această foaie, cu competență și cu onestitate redactate.

Nici viața casnică nu va fi neglijată: Sfaturi bune din punctul de vedere al educațiunii, higienii, îmbrăcăminte, a traiului economic, felurite îndrumări folositoare economiei casei, vor fi tratate cu multă grijă.

Ilustrațiunile vor fi alese pe cât e cu putință din istoria neamului nostru, copii după tablourile artiștilor noștri și a celor străini, vederi felurite din țeara noastră și de pretutindena unde locuiesc Români.

În aceste condițiuni se va prezenta onoratului public român, foaia ilustrată pentru familie

„VATRA”,
 ca un mărgăritor al literaturii noastre naționale, și va apăre de 2-ori pe lună adică 24 fascicule pe an de câte 4 coale 4° mare, tipărită cu îngrijire pe hârtie velină.

Prețul abonamentului pe un an este:
 Pentru Austro-Ungaria: coroane 24. Pentru țerile Uniunii-Latine: fr. 24.
 Vânzarea cu numărul: **coroane 1.10** (Austro-Ungaria), **franci 1.10** (țerile Uniunii-Latine).

Subsemnatul vă roagă să primiți cu simpatie apariția acestei publicațiuni românești, și să-i asigurați continuitatea prin binevoitorul d-voastre sprijin, abonându-vă la ea.

Abonamente se primesc și în librăria „Institutului Tipografic” Sibiu, Strada Măcelarilor Nr 21.

Cu deosebită stimă:
C. SFETEȘA,
 librar-editor. — BUCUREȘTI.

[476] 29—30

Cel mai gustos, unicul sănătos și totodată | Unicul sănătos surrogat pentru boabe de cafe, recomandat de medici pentru femei, copii și bolnavi este:

KATHREINER
CAFÉ DE ORZ KNEIPP.

Cel mai curat produs natural în grăunți întregi.
 Falsificarea prin amestecături decît fără imposibilă.

În fiecare loc de cîpătăt: ½ Kilo cu 25 cr.

MARKA DE TUTELA

SĂNĂTATE, PUTERE.
 „KATHREINER”
 ADUCE
 ALUL
 DIPLOM DE ONOARE
 1891-1894
 8 MEDAILE DE AUR

Dare de seamă: Sunt de cerut și de pănit numai pachete originale cu numele „Kathrein”

Oroloage, lanțuri de oroloage, giușaere, prețioase, de aur și argint, provăzute cu marca oficiului reg. ung.

Cel mai mare și mai frumos deposit

de tot felul de oroloage bine regulate. Numai oroloage veritabile elvețiene cu prețuri à la fabrică numai pe lungă plătire în bani gata în

atelierul de orologerie

a lui

IULIU ERŐS,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 41.

Oroloage remontoar de argint pentru bărbați și femei cu și fără capac dublu 7, 8, 9—10 fl.

Oroloage remontoar de nikel pentru domni veritabile elvețiene 3 fl. 50 cr., foarte fine, cu marca Urania 5—6 fl.

Oroloage remontoar de nikel pentru domni veritabile elvețiene cu capac dublu 5 fl., foarte fine marca Urania fl. 5.50.

Oroloage rusești de argint veritabil de tula 9 fl., cu capac dublu și încrustate cu aur, anker 15—16 rubine 12—20 fl.

Oroloage remontoar de aur pentru dame cu sticlă de cristal 15 fl., cu capac dublu (masiv) împreună cu cutia 20 fl.

Oroloage remontoar anker de argint pentru domni cu capac dublu foarte masiv, toate 3 capacele de argint 10—16 fl.

Oroloage remontoar anker de aur pentru domni cu sticlă de cristal cu capac dublu 22—30 m. împreună cu cutia dela 30—37—50 fl.

Oroloage bune de părete, închise, cu mecanism de bătut mergând 36 oare, cu gravură frumoasă, veritabile de Schwarzwald 3—4 fl.

Deșteptător veritabil american în căsulie de nikel cu și fără dată, deasemenea foarte bune 2—3 fl.

Orologiu cu pendul veritabil vienez, tras odată merge 8 zile, cu și fără mecanism de bătut 10—13 fl.

Lanțuri de argint și brățare pentru doamne dela 1 fl. 50 cr. până la 4 fl., inele de argint și double 30—80 cr.

Cercei de aur cu briliant simili frumos împreună cu cutia 4 fl. 50 cr., cu diamant veritabil 22—36 fl.

Lanțuri de argint bărbătești pentru civ. dela 2 fl. până la 4—5 fl., medalion de argint 30 cr. în sus.

Inele de aur bărbătești și femeiești dela 5—10 fl., lanțuri de aur femeiești 11—24 fl., bărbătești dela 25—50 fl.

Afară de cele sus amintite am tot felul de articli de acest soi u precum și

mărfuri optice

Ochelari numai cu sticlă fină de cristal dela 40 cr. până la 14 fl., de oțel, nikel, double și aur.

Comandele din afară, indicând numărul sau trimițând sticla cea veche se execută bine și repede în mod specialist.

Lorgnete, ochianuri de câmp 4 fl. 50 cr. — 13 fl., foarte fine achromatice.

Reparaturi de oroloage și obiecte optice se execută în modul cel mai conștientos, bine și ieftin.

Mărfuri neconvenabile se schimbă în decurs de opt zile sau la cerere se înapoează banii. Împachetarea se compută în prețul speselor proprii, la comande de oroloage cu pendul rugăm a se alătura 5 fl.

Oroloage de buzunar dela 2 fl. 50 cr., până la specialitatea cea mai excelentă am de tot soiul în deposit, de aur, de argint, nikel, albe și de goldin. (Un orologiu goldin cu capac dublu, cu căsulie foarte frumos gravată 6 fl.)

Rugându-mă pentru comande cât de multe, semnez cu toată stima

IULIU ERŐS,

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 41

7—52

Pentru oroloage noue și reparaturi garanție cinstită de 2 ani!

Numai fabricatele cele mai fine, serviciul cel mai solid și conștientos!!!

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 80.000.

Depuneri fl. 650.000. Circulația anuală fl. 10,000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la terminul de abdicere.

Darea de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuesc momentan după sosirea comandei.

[759] 9—46

Direcțiunea institutului.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

A doua edițiune

din

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brote.

president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. n.

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vânzare:

PORTRETUL

dului Dr. Vasile Lucaciu.

Un tablou în mărime de 38×28 cm.

Prețul 50 cr.

ECONOMUL

redactat de I. COSTIN,
preot.

Economia.

Chemarea fiecărui om pe acest pământ este: perfecționarea sau deșteptarea, ca sufletește și materialicește să înainteze, și așa să poată fi fericit.

Datorința are tot omul dăruit cu minte înțeleaptă și trup sănătos, ca prin truda și asudarea sa, prin puterea ce 'i-s'a dat dela D-zeu să lucre pe cale cinstită a câștiga toate trebuințele cu ajutorul cărora să-și facă avere. Avera dă pacea în familie și în societatea omenească.

Adevărata indestulire în lume o dă cultura sufletească, care o câștigăm prin religiune, aceasta stătorește datorințele: față de D-zeu, de oameni, părinți, mai mari, supuși și față de noi înșine. Religiunea arată calea că fiecare om: „cu sudoarea feței sale să-și câștige pâinea de toate zilele“, și îl face să fie indestulit pururea cu cât are; dar' prin sîrguință și tărie îl indeamnă să câștige mai mult: nici când însă nu iartă ca cineva fără drept să lăcomească la bunul altuia.

Străbunii nostri Romani încă ne-au lăsat ca moștenire două vorbe scumpe, pe care lumea le folosește cu plăcere de a îndemna omenimea de a-și împlini chemarea sa: *roagă-te și lucră*.

Economul, fie acela plugar sau măiestru, își câștigă trebuințele vieții în timp și prin materie. Precum este viața sufletească și trupească, așa este și indestulirea firii noastre. Pentru om sînt două lumi de fericire: sufletească și trupească.

De unde urmează că omul în aceste este silit să viețuească, apoi că cum va viețui atîrnă dela voea, inclinarea și hărnicia lui.

Pentru econom vremea și materiile muncii sale sînt cele mai însemnate cerințe. După-cum știe folosi timpul și lucra pământul și alte corpuri: piele, petri, pânză și lemnul așa își face și indestulirea.

Plugarul, căruia 'i-s'a dat sub stăpânirea lui câmpurile cu toate fructele ce se pot produce pe dinsele, are menirea cea mai frumoasă dintre toate ocupațiunile. Pe lângă foloasele ce scoate din unsoarea pământului prin brațele muncitoare, are și plăcerile ce le dă frumseța naturii: prin paserile cântătoare, pomii roditori, arborii folositori, și riturile bogate de flori. Plugarul, muncind din greu, pururea se mișcă în frumseța naturii, de aici a zis foarte nimerit marele cântăreț și poet al naturii Virgil: „fericiți sînt aceia care departe de grijile grele de lume, ară moșiile străbune“. Da, acel plugar este și fericit care știe a-și im-

părți pământul seu, care știe pune sub folos tot petecul de pământ, care cu voe bună și plăcere își întocmește spre roadă tot colțul de rituri, văi și rupturi.

Pământul de arat să fie îndreptat și lucrat ca straturile, cosasciniile curățite de spini, tufșuri și corciuri, mușinoi de furnici și grămezile de cârțițe (soboli) împrăștiate, ca masa de netezită să fie locul, unde cu coasa și grebla va trebui să adune nutrețul. Pe lângă văi, surpături să planteze loză și răchită, din care se împletesc: coșuri de car, coșerci sau corfe, prin bălți și tăuri sau lacuri să samene trestie și spetează (rogojină). Trestia la orașe se vinde cu preț bun, că prin dînsa se învălesc cele mai multe boltituri la case; din spetează se fac corfe, giteie scaune și alte obiecte.

Grădina de pomărit, să fie ca casa unei neveste sîrguicioase, unde rîndul bun și curățenia face plăcere: tot pomul curățit de spini și crengile uscate și netrebnice tăiate, unde pământul e mai slab să fie săpat giurul lor și să li-se pună gunoiu. Pomii cât se poate să fie răsădiți în șiruri ca la 3—5 ani să se are printre altoi, unde sîmănăm în anul dintâi în gunoiul proaspăt cucuruz. În anul al doilea săcară și în dînsa trifoiu sau mazărice cu trifoiu. În holde cresc pomii foarte bine și se îmbunătățesc și fructele.

Straturile de legume să fie bine grijite, nu cumva semințele sau răsădul să fie coplesite de burueni, în vreme de ploaie, atît plugarul cât mai ales familia să plivească cu grijă.

Clădirile, căsi, grajduri, șuri, cotețe și altele să fie tocmită toate la vreme, ca nu cumva din nebăgare de seamă în loc de o șindilă sau o legătură de pa,e, mai târziu numai cu cheltueli mari să poată repara.

Vitele, prin grija bună a plugarului se fac frumoase, nutrirea regulată și curățirea sîrguicioasă le face sănătoase și prețioase.

Plugarul diligent, tot minutul de vreme trebuie să-și știe folosi, n'are vreme de pierdut, în timp senin, și aer cald muncește pe câmp, în ploi prin grajduri și șură, unde face și tocmește unelte de economie și pentru car.

Până când cercul de lucru al plugarului este întins și mare, încât poate trage foloase din multe izvoare după-cum îi este hărnicia lui, până atunci măiestrii se mișcă în spațiu (loc) mai îngust.

Fiecare măiestru își are meseria sa, abia unii au câte două. Cu cât măiestru pricepe mai bine măiestria sa, cu cât știe a lucra ceva mai ținător și frumos, cu atît îl caută mai mulți cumpărători. Însemnătatea de cunoștință și știință a unei măiestrii se vede și de acolo, că un măiestru n'are de cât o singură lucrare, pe

care o studiază și în care muncește o întreagă viață.

Atît la plugari cât și la măiestri: *vremea este banul*. Cu cât știu mai bine și mai cu bună înțelepciune folosi vremea, cu atîta au mai mare dobândă. Pe lângă această îndatorire mai este alta tot atît de însemnată, înțelepciunea de a face fiecare bucată de materie folositoare.

Măiestrul din materia ce o cumpără: fie lemn, piele, postav ori chiar peatră, cu atîta poate scoate mai multă dobândă, cu cât știe pune sub folosință toată bucată, ca să nu se pierdă mai nimica din jînsa.

Atît la plugar, cât și la măiestru se poartă, să fie sîrguincios în economie, care îi este dată. Să muncească cu plăcere, ca prin produsele muncii sale să indestulească cumpărătorii, nici când să nu voască sau dorească a înșela pe cumpărători, că pe lângă păcat urmează și răsunarea. Marfa rea pururea se răsună asupra aceluia ce o vinde și înșelătorul perde pe rînd toată încrederea.

Așa pe lângă sîrguință, muncă onestă se poate fericii omul pe pământ în societatea semenilor sei.

Legile montane.

Din Munții-Apuseni, mai ales dela Abrud, ni-a scris vre-o doi băieși să le explicăm legile despre trebile băieșitului sau legea de mine din 1885 art. XIV.

Aceasta ar fi următoarea:

Dreptul care regulează afacerile de mine, este arătat prin lege. Ca cineva să poată ave mine (băi), trebuie să cerce prin săpături până află locul cu metal ce-l caută. Spre acest scop trebuie să aibă facultate (îngăduință) dela capitanatul de băi. Băile descoperite se întabulează pe proprietar, ca ori-care proprietate.

Rugarea de a cerca minele, se dă căpitanului de mine, care trebuie să cuprindă următoarele: numele, starea, locuința și locul unde voește a cerca după mine prin numirea hotarului, care poate fi munte, petri, arbori, coline sau văi, pe urmă cercul și comuna unde plătește scrutătorul (cercătorul) de mine dare.

Dreptul de a căuta băi, se dă de obicei pentru un singur an. Dacă căpitanul de băi vede, că cel cu drept lucră a descoperi mine, îi prelungeste biletul. Când se dă dreptul de a cerca mine, teritorul sau locul pe cât se poate cerca, să hotărește în fața locului. Dacă cineva nu are bilet de cercare, și totuși ar începe săpături, acela este dator a plăti toate pagubele făcute.

Capitanatul face cunoscut pretorului cercual cui s'a dat drept de a cerca mine, eară cel cu drept încă se înfătoșează la pretor spre a-i spune această împrejurare.

Cel cu bilet de cercat băi, este îndatorat a se înfătoși la proprietarul pă-

mântului pe care voește a săpa, și dacă se poate, să se înțeleagă despre reînnoirea pagubelor ce 'i-s'ar face. Dacă proprietarul se opune, scrutătorul face arătare la căpitanul de mine și la pretură, apoi este îndatorat a aștepta fără să muncească, ca aceste diregătorii să-i aducă hotărîre.

Cine ar începe a săpa fără înțelegere cu proprietarul, și în 30 zile n'ar arăta biletul despre cercarea de mine, prin pretor se oprește dela lucrarea începută.

Cercul sau teritorul pe cât se poate mișca un cercetător de mine este stabilit în 224 stîngin ori 424·81 metri, ce se spune și în biletul de cercare. Biletele de cercare se pot dărui s'au transcrie pe alții, cu știrea căpitanatului, tot asemenea pot fi dăruiate sĕpăturile și ocnele altora.

Punctul sau ocna pe care se deschide baia, poate fi ori-și-unde pe teritorul care 'i-s'a dat drept de cercare.

Afînd scrutătorul mine despre care crede că au să fie bune, cere întabularea acelora pe partea sa. Atunci căpitanatul montan mĕsură teritorul, face chartă (mapă) despre mină, și prin ingineri pricepători se statorește hotarul. Cel dintăiu proprietar este acela, care a descoperit baia.

Căpitanatul la cererea scrutătorului, statorește o zi de pertractare în fața locului, dacă cel interesat nu s'ar înfăoșa în 14 zile, este îndatorat a dovedi cauza pentru-ce nu s'a înfăoșat la pertractare.

Scrisoarea sau actul de proprietate îl dă capitanatul montan, care stabilește în timp de un an hotarul minei, aceste le face capitanatul din diregătorie fără plată, aceste se pot face și când s'a cerut dreptul de cercare și s'a ieșit la fața locului, a statorit teritorul pe cât se pot face cercarea. Toate semnele de hotar la stabilirea proprietății de mine, se statoresc de amĕnuntul și despre fiecare se face descriere înțeleasă în protocol.

Minele sînt o proprietate nemișcătoare, care se întabulează pe persoane ca ori-care altă avere, ca aparținătoare de mină sînt toate zidirile, usinele, mașinile și uneltele întrebuintate la lucrarea minei.

În mine pot fi mai mulți proprietari cu deosebite părți de proprietate, o parte nu poate fi mai mică decăt $\frac{1}{16}$ parte. Că o societate sau tovărășie de mine, din câte părți poate sta, o stabilesc proprietarii în înțelegere cu căpitanatul montan. O tovărășie poate avĕ într'o mină 128 părți, o asemenea parte încă se mai poate subîmpărți, nu poate însă trece peste una sută. Fiecare proprietar poate dărui și vinde partea sa după voință.

Căpitanatul de băi conduce carte funduară despre acționarii sau proprietarii de mine, întocmai cum cineva are proprietatea.

Fiecare societate de mine are un director. Acesta reprezintă societatea,

îngrijește lucrarea, diregătorii și lucrătorii împarte venitele; sub grija lui se plătesc toți muncitorii, și grijește de întreaga proprietate.

Toate afacerile societății se isprăvesc prin adunarea proprietarilor, care aduce hotărîrile sale prin votisare. Adunările generale se țin tot la 3 ani, dar' se pot ținĕ și mai adese-ori adunări extraordinare, când aceasta o dorește $\frac{1}{3}$ parte din proprietari, căpitanatul montantistic sau directorul societății.

În fiecare societate de mine este și un comitet sau direcțiune, care invită proprietarii la adunări înainte de termin cu 4 sĕptĕmăni și prin scrisoare. Hotărîrile se aduc totdeauna cu majoritate de voturi, protocoalele despre aceste adunări se subscriu de toți cei de față.

Fiecare proprietar în cas de lipsă, când adecă baia n'ar avĕ capitalul trebuincios pentru lucrare, proprietarii sînt puși la contribuire, dacă nu plătesc în 14 zile, se reacearcă a doua-oară prin hotărîre protocolară. Dacă nici la această provocare nu s'ar supune, atunci direcțiunea cere dela căpitanat licitarea proprietății.

Dacă proprietarul provocat poate arăta motive pentru-ce nu voește a plăti, este îndatorat a depune la judecătorie suma cu cât datorește. Apoi pe calea judecătorească se face proces sumar, ca în ori-care altă afacere și până se gată pira se oprește licitarea proprietății.

Când afacerea a ajuns până acolo, încăt proprietatea se vinde cu licitațiune, se țin și aici regulile, îndatinate la licitațiune. Nici când însă nu se poate face licitare mai jos, de cum a fost statorit prețul strigat. Fiecare cumpĕrător este îndatorat a plăti în bani gata. Partea cumpĕrată trece pe noul proprietar, după toate formele de drept.

Dacă la licitare nimenea nu s'ar înfăoșa ca cumpĕrător, atunci ceialalți proprietari sau părtași, cumpĕră partea licitată, plătiind greutățile până la prețul cumpĕrării ce cad pe această parte împrosuată. Judecătoria predă partea cumpĕrată și căpitanatul conform judecății transcrie proprietatea. La abzicerea dela proprietatea sa, are drept fiecare proprietar și o poate face înainte căpitanatului montantistic, partea dela care abzice trece în proprietatea soților din mină.

Fiind minele proprietate nemișcătoare, pe părțile din dînsa se pot lua împrumuturi, se pot îngreuna ca hipotecă cu datorii. Dacă din cauza datorii vine vre-o parte din băi sub licitare, sînt a se înștiința toți aceia, căroră proprietarul datorește ceva.

Dacă licitarea s'a făcut, din prețul dobăndit mai nainte se plătesc toate datoriiile proprietarului ce le-ar avĕ față de societatea de mine, după aceasta spesele

procesuale și dacă mai rĕmăne ceva, se împarte între creditorii ce ar mai fi.

Dacă un proprietar ar dărui partea sa societății și pe aceasta s'ar afla unele greutăți, primind societatea proprietatea, este datoare totodată a plăti greutățile. Dacă n'ar face așa, partea se vinde prin licitare.

(Va urma.)

Legumĕritul.

(Urmare.)

2. Aiul (*Allium sativum*). Acesta se sporește prin plantarea de grăunțe de ai, așa că din buciulia sau rădĕcina compusă din mai multe greunțe de ai, se desfac singuraticile greunțe și întro afunzime de un deget se așează în straturi. Aiul se plantează toamna și primăvara, felul care se plantează toamna este mai roditor. Pe straturi se grijește ca ceapa.

3. Hașma. (*Allium Schoenoprasum*) Aceasta este mai mĕrunță și mai usturoaie ca ceapa, are niște rădĕcinuțe compuse și cărligate. Se sporește prin plantarea din rădĕcini, care nainte de a fi puse în straturi se desface în rădĕcinuțe singuraticice apoi așa se rĕsădește. Se grijește ca ceapa.

4. *Purul*. Este un fel de ceapă care se face sĕlbatic pe locuri mai grase, și muerile dela sate îl folosesc primăvara pentru trebuințele casei, este o plantă foarte aspră.

5. *Șofranul* (*Crocus sativus*). Acesta se cultivă pentru gustul seu aromatic și plăcut. Sporirea se face prin niște rădĕcini ca cepele. Aceste rădĕcini nainte de a fi puse pe straturile regulate se curățește de toate cojițele veștejite și crepătăcite, ear' de pe rădĕcină se rătunzesc firele subțirele.

Pentru cultivarea șofranului se poate folosi ori-care pămĕnt, afară de cel slab, sau care este nĕsipos și uscat, ori lutos văros. Pămĕntul trebuie gătit cu bună grije ca acela să fie cât de curat de ori-ce burueni și bine mănĕnțelat. La șofran îi place pămĕntul gras, nu suferă gunoie proaspĕtă, deci se cultivă tot după plante cultivate sub sapă.

Plantarea cepelor de șofran se face în vreme frumoasă, la începutul lui Aug. Se trag pe strat după ață părăcașe sau răzoare, cam de 5—6 cm. de afunde, în aceste se așează cepele în depărtare de 8—10 cm., tot în așa depărtare se mĕsură și răzoarele. După plantare la 3—4 sĕptĕmăni se arată încolțirea, apoi peste câteva zile se formează niște cotoare ca spetează învĕluite în niște membrane (păturile) albe. În acest timp plantele trebuie plivite și săpate cu bună grije și cât se poate prin săpare să nu vătĕmăm rădĕcinile. Cătră capĕtul lui Septemvrie și începutul lui Octomvrie șofranul începe a țipa frunze și înflorește.

Acum în toate diminețile, mai ales în vreme frumoasă și uscăcioasă, începem

se culege floricelele de pe șofran, trecem peste toată grădina și fiecare frunză de floare care e deplin crescută o rupem cu toată grija. Adunarea acestor floricele ține după-cum e vremea, dela 1—3 săptămâni. Adevăratul miros atât de plăcut al șofranului îl dau cele trei pistile roșii ca purpurul, cu aceste se află crescut un alt pistil de culoare galbină deschisă fără să aibă miros, acesta se depărtează dintre șofran.

După-ce odată s'a cules frunzuțele de flori și acele încep a se veșteji, se rup din floarea șofranului și cele trei pistile mirositoare, așa ca să se țină una de alta, eară pistilul galbin se lasă ori în floare ori se nimicește. Floricelele adunate se uscă puse în sită ținute asupra jarului.

În sită se pun florile în pături cu ceva mai groase ca un deget, apoi se ține într'o depărtare de o palmă deasupra jarului. Îndată-ce șofranul s'a încălzit, încât începe a afuma, se depărtează puțin de jar. Uscându-se partea de cătră jar îl întoarcem în sită și când este atât de uscat, că frunzuțele se sfarmă între dedete, se așează în anumite scatule sau lădițe de lemn.

Cotoarele de șofran de pe care s'au cules florile cătră toamnă se veștejesc, deci acele se taie și se uscă de fân ori se dau așa verzi vitelor. În anul viitor cepele, care se lasă în pământ, dar' se acopere peste iarnă cu paie să nu înghețe, prin August de nou încep a crește și înflori, însă mai bogat ca în anul dintâiu, căci în cursul iernii cepele s'au sporit de 2—4 ori atâtea cum erau în anul trecut, prin urmare și roada a crescut în această măsură. În anul al treilea roada este cât se poate de bogată, bine să ne însemnăm dacă grijim cu sîrguință săpând și curețind pământul unde cultivăm șofranul.

După culesul roadei din al treilea an cepele s'au sporit prea tare, încât roada poate dejenera (impila), deci în Iunie cepele după-ce frunzele s'au veștejit se scot cu grije, se așează în loc svântat și umbros, și la începutul lui August de nou se așează în pământ anume gătit spre acest scop. Șofranul numai la câte 6 ani se poate cultiva în același loc.

Șofranul este una dintre cele mai prețioase plante, care ne poate da câte de pe un juger de pământ cultivat după toate regulile, câte 24—30 chgr. în preț de 160—240 fl. venit pe an.

IV.

Plante frunzoase și bulboase.

1. *Curechiul* (varza) (*Brassica Oleracea*). Aceasta are mai multe feluri, atât după formă: căpățină ascuțită, netedă și rotundă, cât și după timp: de vreme, de vară și iernatic în deosebite colori. Felurile cele mai de vreme se samănă în răsadnițe, eară cele mai târzii în pământ slobod. Mai

la toate felurilor de curechiu le place gunoiul proaspăt, umezeala și răcoarea, pentru aceea căpăținele mai mult cresc peste noapte sub rouă, curechiul de iarnă colea cătră toamnă în nopțile lungi se face frumos. Toate felurile de curechiu le place pământul gras și mai ales gunoiul de oase.

Sămënța de curechiu se samănă în Martie, apoi când răsadul este destul de crescut se răsădește pe straturi sau pe holde printre cucuruz. Răsădit pe cuchiște rîndurile se așează de câte 30—50 cm. unul de altul și tot această depărtare o întrebuițăm și pentru firele de răsad. Dacă se toarnă din când în când printre șiruri zamă de gunoiu proaspăt, căpăținele se fac foarte frumoase. Curechiul peste vară se sapă de 2—3 ori.

Pentru sămënța se aleg totdeauna căpăținile mai scurte și groase în cotor, care sînt mai îndesate, apoi se iernează în locuri scutite de ger cu rădăcinile în nêsip. Câte 26—32 căpăține dau un chgr. de sămënța, care se vinde cu bun preț.

Când s'a ivit căldura, căpăținile menite pentru sămënța se așează în grădină în cel mai bun pământ, căpățina se taie puțin ca fușcelul sau cotorul să poată eși mai repede și îndată-ce sînt câte de o palmă înalți se leagă cătră pari, căci fiind foarte fragezi îi poate rupe și cel mai domol vînt.

2. *Cartifolul*. Este o plantă foarte prețioasă dintre felurile de curechiu, din care se folosește pentru mîncare buciulia albă ca zăpadă, mai mult pe mesele domnești, ca plantă de neguțărit aproape de orașe se plătește să fie cultivată.

Poftește pământ foarte bogat, adecă humă, mai ales trebuie ca sămënța să fie căștigată din loc foarte de încredere, dacă n'are aceste două cerințe zadarnică este truda. Sămënța se samănă din Aprilie până în Iunie ori în răsadnițe ori în straturi. Trebuie împărțășit în grijire ca curechiul cu deosebire, că putînd face plantele crescute să se ude cu zamă de gunoiu proaspăt în câteva rînduri, dar' așa, că lângă rădăcini facem niște gropșoare în care să stee zama, această udare să se facă nainte de săpat, că umplînd pe lîngă rădăcini gunoiul din zamă să fie săpat cătră rădăcini. Acele plante din cartifol, care în cursul verii n'au dat nici-odată buciulii sau roada se așează nainte de brumă în pivnițe cu rădăcinile în nêsip sau pământ bun, aceste peste iarnă dau apoi fructe mai mărunte. Tăind din cartifol câte o buciulie să nu stricăm cotorul, căci în pămînte bune mai dă roada, așa încât tot mereu se poate folosi.

3. *Calarabele* (guliă). Pe cotorul subțire al răsadului se formează pe încet un glob, acesta poate fi alb, verziu, vînet sau roșietic. Se samănă tot pe aceeași vreme ca curechiul, se face foarte bine

tînr'un pămînt mai ușor, în timp de secetă se udă. Pămîntul se grijește întocmai ca pentru curechiu, se păstrează și iernează ca morcovii și petringei.

Cultivarea cicoarei.

Cicoarea (*Cichorium intibus*). Din rădăcinile acestei plante se pregătește adausul de cafea, care vine în neguțătorii sub numele de cicorie. Rădăcinile acestei plante se uscă, apoi în fabrici se macină și lucră până ajunge a fi întrebuițată de cafea.

Mai bine crește pe un pămînt lutos, văros și mázgos. Sub cicorie pămîntul se lucră cât se poate de afund, ca rădăcinile să aibă unde se face, pe pămînte mai joase și după plante de sapă crește bine, pămîntul cu cât este mai bun, cu atîta aduce mai mare roadă.

Sămënța se poate căștiga deadreptul dela fabrici. Mai vestită sînt în Ungaria cea din Cașovia (Kassa) și Sâmbăta-mare (Nagy-Szombat), care dau sămënța gratis (în cînste) dacă cel-ce o cere se obligă a vinde roada la acea fabrică.

Cicoarea se samănă în Aprilie și Maiu ori cu mîna ori prin mașină, pe un juger trebuie 5—6 chile, sămënată cu mașina în depărtare de 30—35 cm. cu ceva trebuie sămënța mai puțină. Se sapă și grijește ca să nu o umple buruenile.

Îndată-ce de cătră toamnă încep a gălbini frunzele cicoarei, cam prin începutul lui Octomvrie, se pune economul la săpate și o scoate, apoi se curățește de frunze.

Dorînd a avè sămënța alegem dintre rădăcini cele mai frumoase, și iernându-le ca morcovii se pun primăvara în straturi.

Este adevărat că rădăcinile de cicoare foarte tare stoarce pămîntul; dar' îl lasă mînișelat și bine întors, după care putem sămëna ori-ce plante.

Câte pe un juger se fac dela 100—150 mm., ear' mm. se vinde dela 130—160. Așa dacă îi place pămîntul și a fost bine negrită dă de pe un juger 130—200 fl.

Semințe bune.

Ministrul de agricultură a dat ordinațiune, ca neguțătorii de semințe numai acele semințe să le poată vinde, care au fost cercate prin un birou pricepător și s'au aflat de bune, apoi sacul s'a plombat.

Pe marginea sacului este un plumb întărit între două ațe, prin care se adeverește, că semințele aduse în neguțătorie mai ales trifoiul și lucerna sînt curățite de parasita ce se numește (lână ori mucagai), care face multe pagube în plantele amintite. Unii neguțători spre a-și pute vinde marfa arată plumbul, este însă de știut, că numai acea sămënța este plombată, care are plumbul aninat pe tivitura dela gura sacului.

Știri economice.

Comitetul central al „Reuniunii române agricole din Sibiu”, în ședința ținută la 29 Martie a. c. a luat următoarele hotărâri:

Pentru trebuințele comitetului s'a abonat foaia economică „*Landwirtschaftliche Blätter*” din Sibiu, cu 1 fl. 60 la an; „*Erdélyi Gazda*” din Cluj cu 4 fl. la an și „*Der illustrierte Thierfreund*” din Graz cu 1 fl. la an.

Raportul secretarului V. Tordășianu, că la 12/24 Martie s'a ținut cea dintâi întrunire agricolă din anul acesta în vrednica comună Sibiel, care a avut o bună reușită — s'a luat la cunoștință. La această întrunire — despre care vom face în un număr viitor o dare de seamă mai amănunțită — au luat parte din Sibiu vicepresidentul reuniunii Iosif Pop, secretarul V. Tordășianu, controlorul Emil Verzariu, însoțiți de membrul reuniunii dl *Ioan Costin*, redactorul „*Economului*”; apoi membrii comitetului Ioan Popescu din Sibiel, Ioan Chirca din Seliște și Michail Stănilă din Vale, precum și mulți fruntași din comunele vecine și mulți Selișteni cu dnu! Dr. *N. Maier*, protopop în frunte. La întrunire a vorbit despre cultura fânățelor dela șes și dela munte, vicepresid. Pop; despre ținerea vitelor dl Costin, despre trifoiu Dem. Vulcu din Seliște și despre tovarășii agricole, secretarul Tordășianu. S'au înscris la tovarășie 23 membri, și mai mulți ca membri ai Reuniunii agricole din Sibiu, ceea ce este spre lauda membrilor: Ioan Popescu Val. Popoviciu, paroch și Aurel Decei, notar.

S'au primit pe baza declarațiilor subscrise de membrii ordinari ai Reuniunii cu taxa de 2 fl. la an următorii: Ioan B. u, econom în Apoldul-rom.; Comuna bisericască gr.-or. diu Sibiel, Comuna politică din Sibiel, Constantin Bucian, Ioan Topârcian, Ioan Dordea, Ioanșoș Lalu jun., Ioan Nicula, epitrop, toți economi, Oprea Petra și Vasile Bratu, învățători, toți din Sibiel; Dumitru Vulcu, proprietar în Seliște; Marin Dragomir, econom și Ioan Cosma, notar ambii din Vale. —

Membrul comitetului *Ioan Chirca* din Seliște, ca reprezentant al comitetului se însărcinează a ține în Seliște un curs de *altoit pomi*, într'o zi, pe care o va alege cu fruntașii din Seliște, la care să invite pe toți cari ar dori să iee parte la curs, speșele cu acest curs le va acoperi reuniunea.

Tot membrul *Ioan Chirca* se însărcinează a reprezenta reuniunea la plantarea pomișorilor (22 altoi de meri pătuli), dăruiti membrilor din Poiana, în ziua, care o va hotărî împreună cu directorul școlar dl *Emanoil Besa* din Poiana. La plantare să se invite toți fruntașii și școalele diu Poiana. Pomișorii reuniunii îi cumpără dela membrul pe vieață al Reuniunii dl *Alexandru Lebu*, proprietar în Sibiu; deasemenea Reuniunea va acoperi și cheltuelile cu plantarea

În afacerea înființării unei pepiniere de viță americană, a unei tovarășii agricole și a arangierii expoziției de vite: vice-presid. I. Pop, secretarul Tordășianu și Ioan Chirca se însărcinează a eși Duminecă în 7 Aprilie n. în comuna Apoldul-romănesc, unde în conțelegere cu fruntașii să se vorbească și să se hotărască asupra acestor lucruri.

La invitarea fruntașilor din *Tălmăcel* și din *Săsciori* se hotărăște, ca Marți în 4/16 Aprilie (a 3-ia zi de Paști) să se țină în Tălmăcel o întrunire agricolă (a 2-a), ear' în 11/23 Aprilie (ziua S. George) în Săsciori (a 3-a), unde să se vorbească despre fânățe,

despre ținerea vitelor, despre pomi și la cea din urmă și despre vița de viie și despre vini cultură.

Domnului *Ioan Cosma*, notar în Vale, care a dăruit 5 fl. pentru Reuniune, i-sa votat mulțumită protocolară și publică (prin foi).

Învățătorului *Ioan Stanca*, din Băița (lângă Deva) i-se recomandă a se adresa pentru altoi la dl *A. Lebu* în Sibiu.

În vederea, că se apropie terminul pentru solvirea ratei a II.-a din prețul vitelor de „Pinzgau”, membri cari au cumpărat vite pe așteptare se provoacă a plăti rata a II.-a până la 3 Maiu a. c.

Tot în această ședință s'au împărțit între membrii reuniunii sēmēnță de trifoiu, napi, de nutreț și de luțernă, precum și surcei nobili (Consemnarea s'a publicat în „Foaia Poporului” nr. 9.) Surceii i-au dăruit membrii Reuniunii din *I. de Preda*, adv. și *Al. Lebu*, proprietar în Sibiu, pentru ceea-ce li-s'a votat mulțumită protocolară.

Comitetul a pregătit prin un priceput o frumoasă diplomă pentru fostul president al Reuniunii dl *Eugen Brote* și cu predarea ei a însărcinat pe membrul din comitet dl *T. L. Albini*, care a raportat că petrecând în București a predat dlui Brote diploma, ceea-ce s'a luat la cunoștință.

Institutului Tipografic din Sibiu, la cererea acestuia i-s'au vëndut 50 exemplare din „*Legea veterinară*”.

Membrului *G. Bobeș*, paroch în Sibiu, i-se dă spre folosire mașina de sēmēnat, pe care o poate să o lase și în folosința altor Români sibieni, se înțelege sub răspunderea proprie a sa, încât pentru înapoierea mașinei în stare bună.

Ne răspunzând tovarășii agricole din Seliște, Curariului, Sebeșul-săsesc și Lancrăm despre lucrările sēvirșite în 1894, acele se reiecează din nou a raporta.

Secretarul reuniunii Tordășianu, se însărcinează a eși Duminecă în 31 Martie, în comuna Rășinari și aci să cerceteze, dacă pomii reuniunii, plantați în grădina vrednicei familii Barcianu sânt potriviți pentru a fi împărțiți între membri, și dacă da: să se scoată și să se împartă dimpreună cu pădureții ce vor sosi dela înaltul minister. Despre aceasta să se încunoștinteze prin foile noastre membrii reuniunii și direcțiile școalelor populare.

Pari de viie. Ministrul de agricultură, a dat ordinațiune, direcțiunilor de pădurărit, să gate din an în an atâția pari de viie în pădurile statului, câte se pot pregăti luând în seamă regulile de exploatare. Prin aceasta voește a veni în ajutorul cultivătorilor de vii, ca se poată pe lângă preț cinstit, a-și acoperi trebuințele, economii, și să nu ducă lipsă de pari, pentru prețurile pre mari.

Prelegeri despre stuperit. Abend András, învățător abulant, locuitor în Aiud (Nagy-Enyed) va ține prelegeri publice: în 17 Apr. în Fugad, în 18 Murș-St.-Benedek, 21 Ocna-Sibiului, în 23 Sibiu, în 24 Orlat, 26 Mercuria, în 27 Sebeșul-săsesc și în 28 Aprilie în Alvinț.

Tîrg de prăsilă. Duminecă în 28 Aprilie st. n., se va ține aici în Sibiu un tîrg de prăsilă, împreună cu premiare în bani, diplome de laudă.

La acest tîrg vor fi primite.

a) Vite de rasa (originale) „Pinzgau”.

b) Vite de „Pinzgau” încrucișate prin prăsilă cu de cele din Transilvania.

c) Și vite curate din Transilvania.

Tîrgul se începe în 28 Aprilie dimineața la 9 oare și va ține până la 4 oare după amiază-zi.

Vitele pentru premiare trebuie se fie adunate în 27 Aprilie, căci premiarea sa judeca în această zi.

Despre cheltuelile de adunare proprietarul este îndatorat a se îngriji.

Din traista cu povețele.

Întrebarea 45. De unde 'mi-aș pute procura o roată (mașină) de tors fuior, care ar pute să-mi servească de model, metod mai nou? Dacă va fi rentabilă aș procura mai multe, și să fie albă, ne vâpsită. Este oare un măiestru român (strugar) care face de aceste, și cu ce preț se vënd?

Deva.

Valeria Moga.

Răspuns. Nisuița de a lăți industria de casă, este vrednică de laudă, prin pânzăturile pregătite a casă, se face o economie foarte prețuită. Prin ce se cruță mulți bani pentru alte trebuințe casnice, apoi este știut, că pânzăturile și cartoanele de boltă sânt mai slabe și duc o mulțime de parale.

Strugar român încă nu știm unde s'ar afla. Îndată-ce vom pute compune statistica meserișilor, la care de altcum vin datele foarte încet, se va pute pune capăt și nepărtinirii măiestrilor, neguțătorilor și industrieșilor, pe care din necunoștință unde se află nu-i putem părtini. Venindu-ne răspuns de undeva, vom publica unde se află strugar.

Întrebarea 46. În nr. 5 al „Foi Poporului” sub rubrica „În grija proprietarilor” se face amintire, că ar există o ordinațiune ministearială, prin care ministrul de agricultură, dă un favor mare proprietarilor la stîrpirea pămîntelor mlăștinoase. Binevoiți a-mi face cunoscut, când și sub ce număr a apărut acea ordinațiune, și la cine să mă adresez să o pot afla?

Vă rog totodată a-mi face cunoscut, la cine să mă adresez, pentru a-mi pute conduce apa dintr'o fântână, în depărtare de 20—30 stîngini, prin canal, voesc din fântâna ce e departe a-mi apropia apa în curtea mea.

Sămbăta-superioară.

Ioan Popoiou.

Răspuns. Ordinațiunea de sub întrebare e dată sub nr. 30,081 din anul 1889-27 August. O poți afla la pretură sau notarul cercual în cartea așa numită: „*Rendelek Tára*” din anul amintit la foaia 2009. Dacă ceteai cu grije „*Economul*” în nr. 11 pe pagina primă la §. 56 aflai ce întrebă, e bine a ceti cu grije, apoi ne ușurezi lucrul.

Că cine ar ști conduce apa, nu-ți putem recomanda maiestru, se poate că după această întrebare se va afla.

POSTA REDACȚIEI.

Mai multora: Atât statutele, care odată a fost aprobate de tribunal cât și îndrumările de lipsă pentru a întemeia prin însoțire băncile de sistem Raiffeisen, voim a le tipări și în limba română. Așa cine ar dori a le ave, ne rugăm să ne facă cunoscut, prețul n'a fi mai mare de 50—80 cr.